

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Opracował: Dariusz Majchrzak
Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Organizację i sposób ochrony zabytków, na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych, planuje się w jednostkach organizacyjnych posiadających zabytki ujmując stan zasobu podlegającego ochronie, zagrożenia, zamiar działania, sposób realizacji, niezbędne siły i środki oraz czas i koszty wykonania w sporządzanym w tym celu:

PLANIE OCHRONY ZABYTKÓW JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTEKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Plany ochrony sporządza się według:

"INSTRUKCJI PRZYGOTOWANIA I REALIZACJI PLANÓW OCHRONY
ZABYTEKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI
KRYZYSOWYCH,,

stanowiącej załącznik do Rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia
2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek
konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych
(Dz. U. z 2004 r. Nr 212 poz. 2153)

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Plany ochrony zabytków sporządza się odpowiednio do przewidywanych i realnych zagrożeń, w szczególności na wypadek:

- pożaru;
- powodzi, ulewy lub zalania z innych przyczyn;
- wichury;
- katastrofy budowlanej, awarii technicznej, chemicznej;
- demonstracji i rozruchów ulicznych, rabunku lub aktu wandalizmu;
- ataku terrorystycznego;
- konfliktu zbrojnego.

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Plany ochrony zabytków zawierają w szczególności:

- informacje niezbędne do realizacji prac przygotowawczych oraz sprawnego koordynowania i zarządzania ochroną w poszczególnych etapach działania;
- wykaz osób uprawnionych do podejmowania decyzji i kierowania ochroną;
- wyszczególnienie sposobów przepływu informacji na wszystkich stopniach zarządzania.

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTEKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Plan ochrony zabytków jednostki organizacyjnej na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych opracowuje kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zabytki, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, oraz przedstawia do zatwierdzenia wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta).

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Plany ochrony zabytków są integralną częścią planów obrony cywilnej i podlegają corocznej aktualizacji w terminie do dnia 31 marca każdego roku, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Plany ochrony zabytków opracowuje się na poziomie jednostki organizacyjnej w trzech egzemplarzach, z tym że:

- pierwszy egzemplarz pozostaje u opracowującego,
- drugi egzemplarz przekazuje się właściwemu terenowemu organowi obrony cywilnej,
- trzeci egzemplarz przekazuje się właściwemu organowi ochrony zabytków;

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Plan ochrony zabytku składa się z części opisowej i z części graficznej w postaci mapy (planu) oraz ewentualnych szkiców szczegółowych i załączników w postaci schematów, tabel, wykazów.

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTEKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Plan ochrony zabytków jednostki organizacyjnej posiadającej zabytki zawiera w szczególności:

- charakterystykę zabytku, z określeniem najbardziej cennych elementów oraz stanu dokumentacji;
- ocenę położenia i możliwych zagrożeń dla zabytku z wnioskami;
- ocenę stanu technicznego obiektu, urządzeń, instalacji, komunikacji wewnętrznej, dojazdów, miejsc poboru lub odprowadzania wody i innych;
- zamiar działania, z określeniem niezbędnych priorytetów;

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Plan ochrony zabytków jednostki organizacyjnej posiadającej zabytki zawiera w szczególności:

- instrukcje postępowania pracowników lub wyznaczonych grup pracowników, w tym wewnętrznych służb ochrony, w razie określonych sytuacji kryzysowych;
- wykaz prac przygotowawczych, organizacyjnych, techniczno-inżynierskich, dokumentacyjnych i innych niezbędnych do wykonania, z określeniem osób odpowiedzialnych i zespołów, ze wskazaniem przypisanych im zadań oraz czasu ich wykonania;
- wykaz rodzajów i ilości potrzebnych materiałów i urządzeń, z określeniem ich przeznaczenia, sposobu pozyskania i miejsc przechowywania;

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTEKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Plan ochrony zabytków jednostki organizacyjnej posiadającej zabytki zawiera w szczególności:

- określenie przybliżonych kosztów wykonania prac przygotowawczo-zabezpieczających;
- wykaz osób reklamowanych na wniosek kierowników jednostek organizacyjnych na wypadek konfliktu zbrojnego oraz wykaz osób posiadających przydziały organizacyjno-mobilizacyjne do formacji obrony cywilnej;

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTEKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Plan ochrony zabytków jednostki organizacyjnej posiadającej zabytki zawiera w szczególności:

- opis (schemat) systemu alarmowania (powiadamiania), kierowania, współdziałania i łączności z wykazami adresów, telefonów (faksów) jednostek ratowniczych, osób funkcyjnych, specjalistycznych służb, instytucji i rzeczoznawców;
- określenie sposobu dokumentowania działań ratowniczych i informowania o stratach, szkodach i potrzebach w zakresie ich likwidacji.

**ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTEKÓW NA
WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO
I SYTUACJI KRYZYSOWYCH**

**PLANY OCHRONY ZABYTEKÓW
SPORZĄDZA SIĘ ODDZIELNIE DLA
ZABYTEKÓW NIERUCHOMYCH
I ZABYTEKÓW RUCHOMYCH.**

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Dodatkowymi składnikami planu ochrony zabytków nieruchomych jednostki organizacyjnej są:

- "Techniczny projekt zabezpieczenia zabytku", sporządzany przez uprawnione podmioty, dla zabytku o szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa narodowego, o bogatym wystroju architektonicznym, na podstawie decyzji właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, uwzględniający prace techniczno-inżynierskie wzmacniające konstrukcję i odporność obiektu, obudowę, osłonę lub demontaż i ukrycie wybranych elementów wystroju zewnętrznego i wewnętrznego;
- "Karta projektowa", sporządzona przy wykorzystaniu elementów zawartych w pracy studialnej "Techniczny projekt zabezpieczenia zabytku", zawierająca szczegółowe ustalenia (opisowe i graficzne) dotyczące sposobów zabezpieczenia, nakładów robocizny i potrzeb materiałowych;

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Dodatkowymi składnikami planu ochrony zabytków nieruchomych jednostki organizacyjnej są:

- organizacja prac zabezpieczających z podziałem na prace I i II kolejności;
- sposób oznakowania zabytku nieruchomego (obiektu, zespołu), na wypadek konfliktu zbrojnego, znakiem rozpoznawczym Konwencji haskiej.

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTEKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Dodatkowymi składnikami planu ochrony zabytków ruchomych jednostki organizacyjnej są:

- wykaz zbiorczy zabytków ruchomych, z określeniem miejsc i sposobu ich przechowywania, na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych, tras przewozu wraz z danymi dotyczącymi ich rodzajów, wymiarów, ciężaru i objętości, opakowań, osób i środków transportu, czasu, sporządzony w trzech egzemplarzach;

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Plan ochrony zabytków ruchomych opracowuje się z uwzględnieniem następujących przedsięwzięć:

- przedsięwzięcia związane z ukryciem i zabezpieczeniem zabytków ruchomych w obrębie nieruchomości jednostki organizacyjnej;
- przedsięwzięcia związane z rozśrodkowaniem lub ewakuacją zabytków;

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTEKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Dodatkowymi składnikami planu ochrony zabytków ruchomych jednostki organizacyjnej są:

- wykaz "Kart tożsamości", wydawanych przez kierownika jednostki organizacyjnej dla personelu przydzielonego do ochrony zabytków, na wypadek konfliktu zbrojnego;
- napisy na opakowaniach dla zabytków ruchomych.

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Plan ochrony zabytków ruchomych jednostki organizacyjnej powinien posiadać następujące załączniki:

- plan sytuacyjny jednostki organizacyjnej,
- miejsce i trasy rozśrodkowania lub ewakuacji (przejazdu) na mapie lub szkicu,
- harmonogram realizacji planowanych przedsięwzięć z zakresu ochrony ruchomych zabytków,

ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTEKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Plan ochrony zabytków ruchomych jednostki organizacyjnej powinien posiadać następujące załączniki:

- spisy i wykazy zabytków i dane dotyczące ilości, wymiarów, ciężaru, objętości zabytków przemieszczanych do innych pomieszczeń w obrębie tego samego obiektu jednostki organizacyjnej oraz podlegających rozśrodkowaniu lub ewakuacji; ilość osób, czasu, opakowań i środków transportu ujmuje się w formie tabel.

**ZASADY OPRACOWYWANIA PLANÓW OCHRONY ZABYTKÓW NA
WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO
I SYTUACJI KRYZYSOWYCH**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ